

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

35-959 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 10

tel.: 17 85 35 210, 17 85 35 219; fax: 17 85 35 157

http://rzeszow.stat.gov.pl/; e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2016 R.

Opracowanie sygnałne

Październik 2017

W 2016 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego wyniosły 10 866,3 mln zł i w porównaniu z 2015 r. zwiększyły się o 5,6%. Wydatki wyniosły 10 394,4 mln zł i zwiększyły się o 0,4% w porównaniu z 2015 r. W odniesieniu do 2005 r., dochody i wydatki zwiększyły się ponad 2-krotnie. Zagregowany wynik budżetowy omawianych samorządów w 2016 r. był dodatni i wyniósł 471,9 mln zł i w porównaniu z rokiem 2015 poprawił się znacząco o ponad 0,5 mld zł.

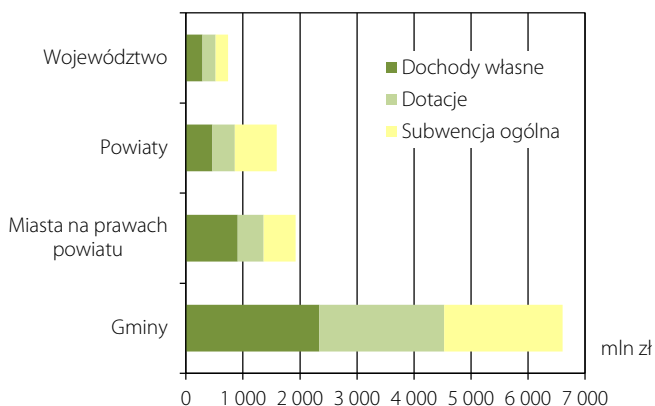
Tabela 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2016 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
Dochody w mln zł	10866,3	6608,6	1924,8	1594,2	738,7
2015=100	105,6	118,0	103,7	100,4	59,4
Wydatki w mln zł	10394,4	6429,6	1832,7	1517,9	614,1
2015=100	100,4	118,6	90,2	96,5	46,3
Wynik finansowy ¹ w mln zł	+471,9	+179,0	+92,1	+76,3	+124,5

¹ Deficyt (-) lub nadwyżka (+) budżetowa.

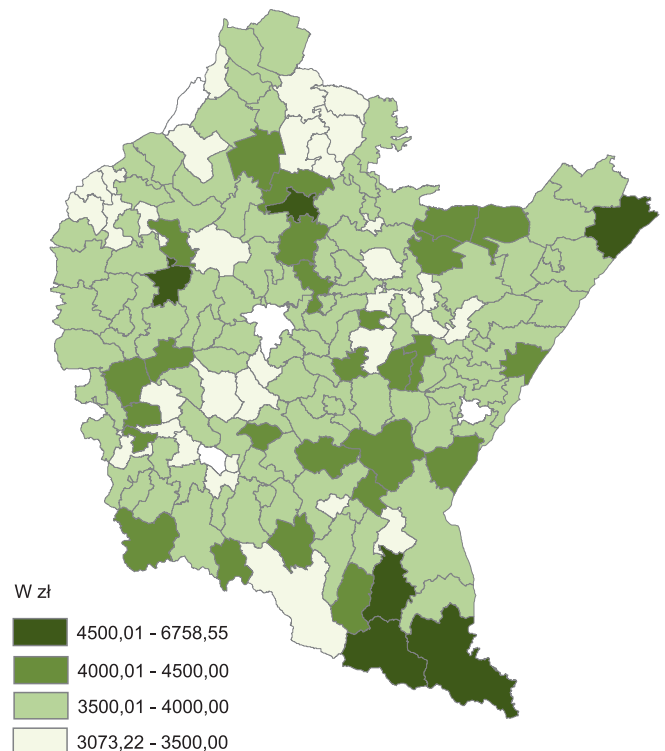
Największy udział jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w realizacji dochodów w 2016 r. uzyskały gminy (60,8%), następnie miasta na prawach powiatu (17,7%), powiaty (14,7%) oraz województwo (6,8%). Bardzo podobnie do dochodów kształtował się udział jednostek samorządowych w realizacji wydatków. Największy udział uzyskały gminy (61,9%), następnie miasta na prawach powiatu (17,6%), powiaty (14,6%) oraz województwo (5,9%).

Wykres 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2016 r.

Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różnią się między sobą wielkością dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gmin w 2016 r. kształtowała się na poziomie 3707 zł. Najwyższy dochód odnotowano w gminach Ostrów (6759 zł) i Cisna (6092 zł), najniższy zaś w gminach Rudnik nad Sanem (3073 zł) i Jasło (3179 zł). Wynika z tego, że dochody gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były ponad 2-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

Mapa 1. Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2016 r.

Bez miast na prawach powiatu

Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 5598 zł - od 6268 zł w Krośnie do 4898 zł w Tarnobrzegu.

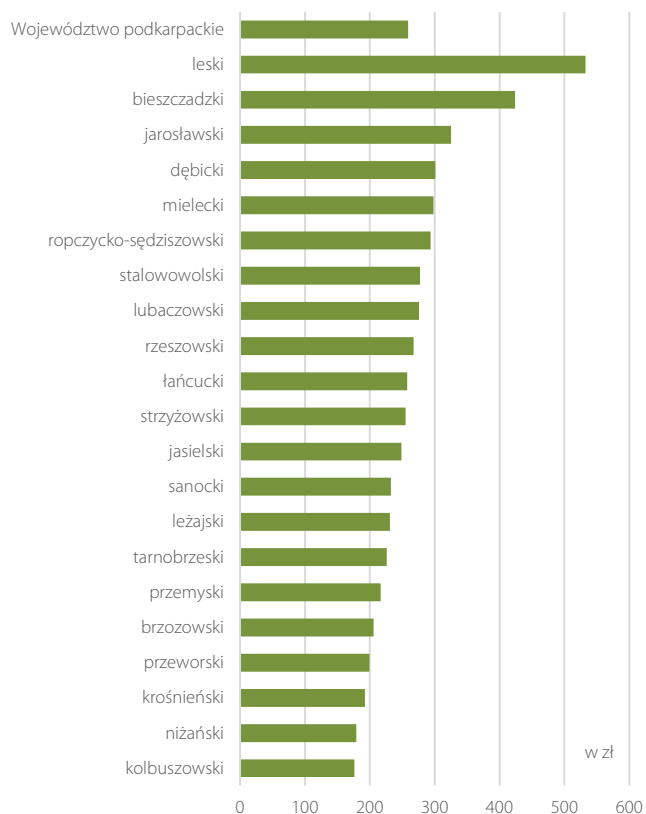
Dochody budżetów powiatów wyniosły średnio 894 zł na 1 mieszkańca. Najwyższe dochody były w powiatach bieszczadzkim (1309 zł) i leskim (1293 zł), a najniższe w powiatach przemyskim (601 zł) i krośnieńskim (674 zł).

Dodatkowo na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 347 zł dochodów ogółem, z czego 136 zł to dochody własne.

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2016 r. były dochody własne, które stanowiły 36,8% dochodów ogółem i wyniosły 3 994,4 mln zł. W porównaniu z 2015 r. dochody własne wzrosły o 3,7%, najwięcej w budżecie województwa (o 8,0%), natomiast najmniej w budżetach gmin (o 2,5%). Największy udział dochodów własnych odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (47,0%), a najmniejszy w budżecie powiatów (29,0%).

W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego najważniejszą pozycję stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych, a w przypadku budżetu województwa – także od osób prawnych. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły 1 520,4 mln zł, stanowiąc 38,1% dochodów własnych. W budżecie województwa większe znaczenie miały dochody z tytułu podatku od osób prawnych, które stanowiły 49,9% dochodów własnych i 19,6% ogółu dochodów budżetu województwa. Spośród podatków majątkowych, znaczny udział w dochodach gmin i miast na prawach powiatu miały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, które stanowiły 27,2% dochodów własnych gmin i 22,0% dochodów własnych miast na prawach powiatu.

Wykres 2. Dochody własne budżetów powiatów na 1 mieszkańca powiatów w 2016 r.

Dochody własne budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2016 r. kształtowały się na przeciętnym poziomie 1312 zł. Największe dochody własne odnotowano w gminach Ostrów (4150 zł) i Cisna (3573 zł), najniższe natomiast w gminach Jarcin (517 zł) i Wielopole Skrzyńskie (595 zł). Dochody własne gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były ponad 8-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

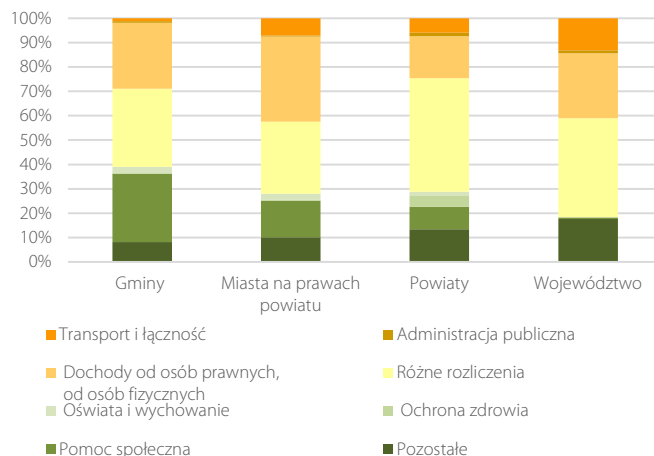
W miastach na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 2632 zł dochodów własnych, najwięcej w Rzeszowie (2906 zł), najmniej w Przemyślu (2078 zł).

W powiatach na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 259 zł dochodów własnych – najwięcej w powiatach leskim (532 zł) i bieszczadzkim (424 zł), najmniej w powiatach kolbuszowskim (176 zł) i niżańskim (179 zł).

W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej główną pozycją były różne rozliczenia, które stanowiły ok. 34% dochodów ogółem. Ważnym źródłem dochodów były także dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej łącznie z wydatkami związanymi z ich poborem 27,1% oraz szczególnie w gminach - pomoc społeczna 21,2%.

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są wydatki bieżące – w 2016 r. wyniosły 9190,5 mln zł, stanowiąc 88,4% wydatków ogółem. W porównaniu z 2015 r. wydatki bieżące zwiększyły się o 15,4%.

Wykres 3. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2016 r.

Uwaga. Pozycja „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych” zawiera również dochody od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

W wydatkach bieżących największy udział miały wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług, które stanowiły odpowiednio 37,5% i 17,0%. Na inwestycje przeznaczono 11,6% ogółu wydatków, które stanowiły niemal całość wydatków majątkowych.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2016 r.

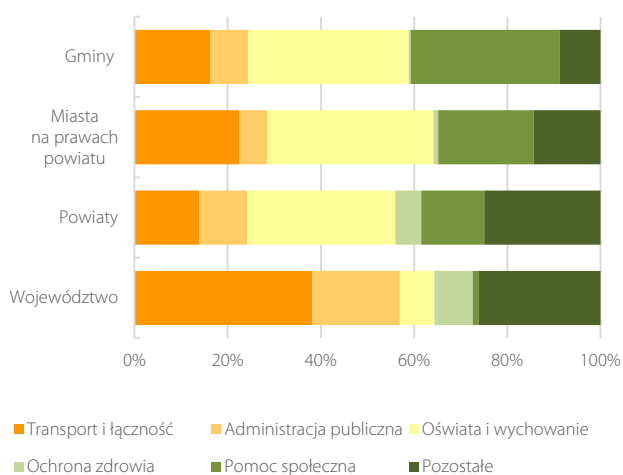
Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Ogółem	10394,4	6429,6	1832,7	1517,9	614,1
Wydatki bieżące	9190,5	5746,5	1640,0	1309,1	494,9
w tym:					
Dotacje	806,6	367,1	167,0	104,7	167,8
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2206,3	1878,7	275,1	47,5	4,9
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	6074,8	3451,9	1165,1	1144,6	313,2
w tym:					
wynagrodzenia	3446,0	1936,7	655,1	707,0	147,2
pochodne od wynagrodzeń	654,3	393,8	116,0	117,6	26,9
zakup materiałów i usług	1559,7	921,7	332,4	211,7	93,8
Na obsługę długu publicznego	81,6	38,7	25,8	9,0	8,2
Wydatki majątkowe	1203,9	683,1	192,7	208,9	119,2
w tym inwestycyjne	1182,5	675,5	188,1	208,1	110,8

Porównując strukturę wydatków według rodzajów dla poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego można zauważyć, że najwyższy udział wydatków bieżących od-

notowano w budżetach miast na prawach powiatu i gmin (ok. 89,5%), najniższy zaś w budżecie województwa (80,6%). Na wynagrodzenia stosunkowo najwięcej wydano z budżetów powiatów (46,6%), a najmniej z budżetu województwa (24,0%). Dotacje stanowiły najwyższy udział w wydatkach budżetu województwa (27,3%), a najniższy w budżetach gmin (5,7%). Zakup materiałów i usług stanowił 18,1% wydatków w budżetach miast na prawach powiatu i 14,3% wydatków w budżecie gmin. Na inwestycje najwięcej wydano z budżetu województwa (18,0%), a najmniej z budżetów miast na prawach powiatu i gmin (ok. 10,3%).

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej w 2016 r. największą pozycję stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie, które wyniosły prawie 3,4 mld zł, co stanowiło 32,7% ogółu wydatków. Największy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (35,6%), a najmniejszy w budżecie województwa (7,5%).

Wykres 4. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2016 r.

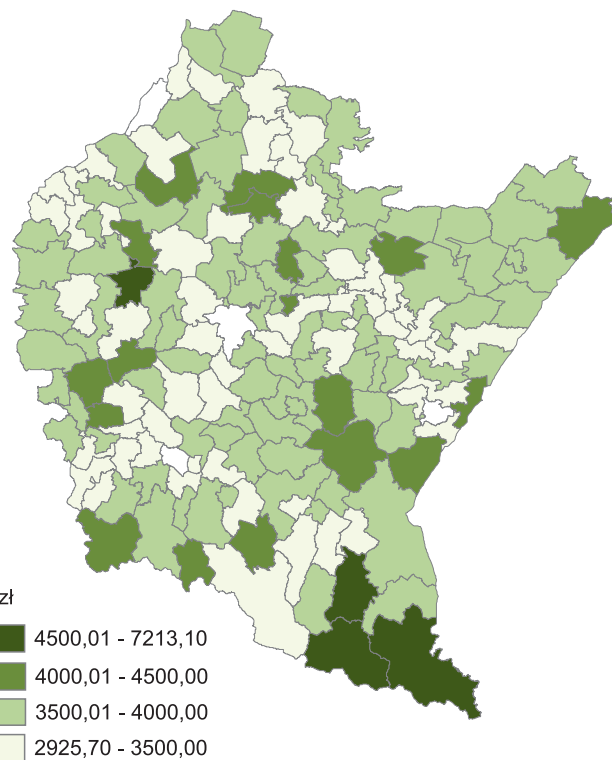
Ważną pozycję w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego zajmuje pomoc społeczna. Łączna kwota wydatków na pomoc społeczną wyniosła ponad 2,6 mld zł, co stanowiło 25,5% ogółu wydatków. Największy ich udział odnotowano w budżetach gmin (32,0%), a najmniejszy w budżecie województwa (1,4%). Na transport i łączność wydatki wyniosły 1,9 mld zł, co stanowiło 18,3% ogółu wydatków, przy czym największy ich udział odnotowano w budżecie województwa 38,2%, a 13,8% w budżetach powiatów.

W 2016 r. wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 3606 zł, z czego najwyższe wydatki odnotowano w gminach Ostrów (7213 zł) oraz Cisna (5742 zł), a najniższe w gminach Pysznica (2926 zł) i Rudnik nad Sanem (2947 zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina o najwyższych wydatkach przeznaczyła ponad 2-krotnie wyższą kwotę niż gmina, w której wydatki były najniższe.

Z kolei wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 379 zł. Na inwestycje ze swego budżetu najwięcej wydały gminy Majdan Królewski i Solina (odpowiednio 1258 zł i 982 zł), a najmniej gminy Harasiuki i Tyrawa Wołoska (odpowiednio 40 i 45 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5330 zł, z czego wydatki inwestycyjne wyniosły 547 zł. Najwyższe wydatki na mieszkańca ogółem, jak i inwestycyjne odnotowano w Krośnie (odpowiednio 5886 zł i 910 zł), a najniższe w Tarnobrzegu (odpowiednio 4769 zł i 360 zł).

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2016 r.

W zł

- 4500,01 - 7213,10
- 4000,01 - 4500,00
- 3500,01 - 4000,00
- 2925,70 - 3500,00

Bez miast na prawach powiatu

Wydatki ogółem budżetów powiatów na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 851 zł, w tym wydatki inwestycyjne wyniosły 117 zł. Najwyższe wydatki ogółem odnotowano w powiatach bieszczadzkim (1309 zł) i lubaczowskim (1191 zł), a najniższe w powiatach przemyskim (541 zł) i przeworskim (674 zł). Nieco inaczej przedstawiały się wydatki inwestycyjne z budżetów powiatów – najwyższe odnotowano w powiatach strzyżowskim (224 zł na 1 mieszkańca) i rzeszowskim (190 zł), a najniższe w powiatach leskim (32 zł) i sanockim (57 zł).

Ponadto na każdego mieszkańca z budżetu województwa wydatkowano przeciętnie 289 zł, z czego 52 zł przeznaczono na inwestycje.

***

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne: ustawa o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), ustawa o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.), ustawa o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm.), ustawa o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1392 z późn. zm.), ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 513 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119), rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053).

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.